

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21-2019 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

בפני : כב' הנשיא, השופט אלון גביון

המבקשים: ב"כ היועץ המשפטי לממשלה
המרכז לבריאות הנפש בבאר שבע
ע"י פרקליטות מחוז דרום

- נ ג ד -

המשיבה: א'

החלטה

כללי:

1. בבקשתם מיום 31.01.21 עתרו המבקשים לאשר את בידודה של המשיבה הגב' א' (להלן: "א'") למשך חודש ימים במהלך אשפוזה הפסיכיאטרי במרכז הרפואי לבריאות הנפש בבאר שבע (להלן: "המרכז הרפואי באר שבע"), וזאת ביחידה פרטית מופרדת מהמחלקה, שתהיה נעולה ותשמש רק אותה והכוללת שני חדרים מרוהטים, פרוזדור, שני חדרי שירותים ואמבטיות וחצר (להלן: "היחידה"), וזאת מכוח סעיף 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות – תשכ"ב – 1962 (להלן: "חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות"). המבקשים עתרו להתיר את השהות של א' ביחידה זו גם ככל שלא יתרחשו במהלכה אירועי סיכון והתנהגותה ביחידה תהיה רגועה, וללא צורך בנקיטה בהליכי האישור הקבועים בחוזר המנכ"ל של משרד הבריאות מיום 01.04.18 בדבר הגבלה מכנית ובידוד מטופלים באשפוז פסיכיאטרי (להלן: "חוזר מנכ"ל") ואשר גובש בהמשך להוראת סעיף 34 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א – 1991 (להלן: "החוק לטיפול בחולי נפש"). בשלב הראשון התבקש בית המשפט לאשר את הבידוד ביחידה לפרק זמן של חודש ימים שבמהלכו תיבחן השפעת הבידוד על א'. אם במהלך החודש יסברו גורמי הרפואה כי הבידוד מזיק לה, יישקל הבידוד מחדש ותימסר הודעה מתאימה לבית המשפט. לקראת סיום התקופה תערך הערכת מצב רפואית מעודכנת לגבי ההמשך. בתום חודש, וככל שיימצא צורך רפואי להאריך את השהות ביחידה, תוגש בקשה נוספת לבית המשפט.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

2. בתמיכה לבקשה צירפו המבקשים את חוות דעתו של ד"ר דורון תודר, סגן מנהל המרכז הרפואי בבאר שבע לפיה השמטה בבידוד ביחידה הנו הפתרון הטוב ביותר עבורה וזאת כדי שתוכל להיות רחוקה מגירויים סביבתיים המביאים אותה לידי מתח ואלימות. כמו כן צוין בבקשה כי האפוטרופא לענייני גוף אשר מונתה לא' - עמותת XXX נתנה הסכמתה לבקשה.

3. כן ציינו המבקשים כי חרף הסכמת האפוטרופא, הבקשה הוגשה לבית המשפט למען הזיכרון, בשל ייחודיות הנסיבות והאמצעים בהם מבוקש לנקוט לטובתה של א' וכמוצא אחרון.

4. בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 31.01.21 מונתה עו"ד דביר כאפוטרופא לדין לא' וזאת מטעם לשכת הסיוע המשפטי. בתגובתה מיום 03.02.21 התנגדה עו"ד דביר לבקשה.

ב"כ המבקשים ובהתאם להחלטת בית המשפט הגישה לתיק ביום 08.02.21 את עמדת משפחתה של א' אשר תמכה למעשה בבקשה. עמדת המשפחה נחתמה על ידי אחותה של א', גב' XXX כנציגת המשפחה.

5. ביום 09.02.21 התקיים דיון אליו התייצבו: עו"ד קרץ ב"כ המבקשת, א' בעצמה, עו"ד רחלי קליביצקי- היועצת המשפטית של המרכז לבריאות הנפש, עו"ד דביר – אפו"ט לדין לא' מטעם הלשכה לסיוע משפטי ועו"ד דניאל רז – ממונה ארצי תחום אשפוז כפוי בסיוע המשפטי, פרופ' קפלן – מנהל המרכז לבריאות הנפש, ד"ר בוריס נמץ – מנהל מחלקה 17 במרכז לבריאות הנפש, ד"ר יאן ינקובסקי – מנהל מחלקת הבית במרכז לבריאות הנפש, גב' XXX – אחות אחראית במחלקת הבית במרכז לבריאות הנפש, מר XXX – אביה של א', גב' XXX - אחותה של א' וגב' XXX – מעמותת XXX.

ניסיונותיו של בית המשפט לשוחח עם א' בתחילת הדיון לא צלחו ובשל מצבה היא הוחזרה למרכז הרפואי באר שבע והדיון המשיך בהעדרה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

6. במהלך הדיון הבהירה עו"ד קרץ כי :

"הבקשה לפני שהוגשה עברה שרשרת של אישורים אחרי פרקליטות מדינה כולל משרד הרווחה ומשרד הבריאות, המשנה לפרקליט המדינה ישראל, משנה ליועמ"ש... וזה הגיע ליועמ"ש עצמו. היתה שיחה עם העוזרת של המשנה ליועמ"ש, שיחה טלפונית, שבה השתתפו בית החולים כולל סגן מנהל בית החולים ונשאלו שאלות. בסופו של דבר המסקנה שהגיעו אליה שבאמת נראה שאין טיפול אחר כרגע שאפשר לחשוב עליו ולכן הבקשה הזו הוגשה לבית המשפט".

7. כדי לעמוד על ייחודה של הבקשה, מצאתי לחזור בקצרה על הפרטים הרלוונטיים לא' כפי שאלו פורטו בבקשת המבקשים ובמהלך הדיון שהתקיים ביום 09.02.21.

א. א', בת 38, רווקה, ללא ילדים, לוקה בסכיזופרניה עוד מגיל נעוריה.

ב. א' אושפזה לראשונה במחלקת נוער במרכז הרפואי באר שבע בשנת 1999 ומאז למעשה מאושפזת ללא הפוגות משמעותיות.

ג. במהלך השנים טופלה א' במגוון רחב של תרופות, ללא הצלחה משמעותית.

ד. בשנת 2012, לאחר הטבה מסוימת במצבה, נעשה ניסיון להעביר את א' לאשפוז במחלקת שיקום. א' שהתה במחלקה במשך שנה וחצי תחת טיפול תרופתי ו-ECT, ובמהלך שנת 2013 שוחררה לביתה על פי דרישת המשפחה, בניגוד להמלצה רפואית.

ה. לדברי א', היא עברה XXX התעללות עד קשירה למיטה בשל אלימותה הקשה. לפיכך, היא הוחזרה לאשפוז ומאז אושפזה, ללא הפוגות במרכז הרפואי באר שבע ובמחלקה סגורה במרכז לבריאות הנפש באר יעקב. ניסיון להוציאה למגורים טיפוליים (מסגרת קהילתית שאינה אשפוז) נחל כישלון, וכעבור שבוע היא אושפזה שוב בבאר יעקב וסירבה לחזור למסגרת. החל מחודש אפריל 2020 מאושפזת א', בהסכמת האפוטרופא במרכז הרפואי בבאר שבע.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

- ו. כחלק ממצבה הנפשי הקשה וכפי הנראה בין השאר על רקע הקולות שהיא שומעת, א' מאד אלימה והיא כיום נחשבת המטופלת הכי קשה ומסוכנת במרכז הרפואי בבאר שבע, ובין המטופלות הקשות במדינה. אלימותה מופנית הן כלפי אנשי צוות והן כלפי מטופלות ומטופלים שסביבה. אלימות זו מופעלת ללא הרף ובעוצמות רבות ואף הביאה אנשי צוות להזדקק לטיפול רפואיים ואף לחופשות מחלה, לאחר שנפגעו במהלך ניסיונות להכילה. כך, לדוגמה, במהלך חודש אפריל 2020 תועדו (בכתב) 8 אירועי אלימות חריגים מא' – 5 כלפי מטופלות, 2 נגד מנהל המחלקה ואירוע נוסף נגד איש צוות. באירוע נוסף, שאירע ביום 4.1.2021, בעטה א' ברגלו של איש צוות, לאחר שהוא מעד בעת שניסתה להכותו. איש הצוות נזקק לטיפול רפואי ומאז האירוע ועד למועד הגשת הבקשה הוא שוהה בחופשת מחלה. באירוע נוסף, שאירע ביום 17.1.2021, תקפה א' אשת צוות (אחות) ללא כל גירוי חיצוני, והטיחה את ראשה בארון הבגדים שנמצא ליד המיטה. האירוע אירע בעת שנכנסו 4 אנשי צוות (2 אחיות ו-2 מאבטחים) לחדרה של המטופלת, הגישו לה ארוחת בוקר ומדדו לה סימנים חיוניים. אשת הצוות שנפגעה נשלחה לבירור רפואי לשלילת חבלת ראש.
- ח. במהלך השנים נעשו ניסיונות רבים לאזן את מצבה של א' באמצעות שילוב של נזעי חשמל, נוגדי פסיכוזה, מייצבי מצב רוח ובנזודיאזפינים במינונים מקסימליים בווריאציות שונות, הכל ללא הצלחה.
- ט. בנוסף, נערכו מספר התייעצויות לגבי א' במסגרת היועצות עם כלל המומחים במרכז הרפואי בבאר שבע, אך שום המלצה טיפולית לא עבדה. השימוש באמצעים הקיימים של הגברת קשב והשגחה אינם יעילים מאחר וא' נוהגת באלימות גם תוך כדי הטיפולים השונים.
- י. בחודש ספטמבר 2020, אף הובאה במיוחד למחלקה מנתחת התנהגות, הגב' XXX ונעשה ניסיון לקבל המלצות להפחתת האלימות מצדה של א'. חלק מההמלצות יושמו וחלק לא ניתן היה ליישם, בעיקר בשל מצבה של א'. ההמלצות כללו הצעה לבניית פינת הרגעה סגורה במרחב המחלקה, וכן שהייה בחדר מוגן ומווסת עם ספרים שהמשיבה אוהבת לקרוא. המלצת המנתחת ההתנהגותית בעקבות הביקור צורפה לבקשה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

יא. ביום 29.12.2020, הופנתה א' בבהילות למרכז הרפואי האוניברסיטאי סורוקה בשל מה שאובחן בדיעבד כסדציית יתר (פגיעה בהכרה עד למצב של טשטוש ופגיעה במערכות חיוניות כמו נשימה), כתוצאה מהתרופות שהיא קיבלה לטיפול במצבה הרפואי הפסיכיאטרי. א' התמוטטה בבית החולים, עברה מוות קליני, החיאה והייתה מורדמת ומונשמת. לאחר התאוששות, היא הוחזרה למחלקה.

יב. כבר עם חזרתה למרכז לבריאות הנפש בבאר שבע, שוב הופגנה אלימות פיזית מצד א'. בהמשך לכך, הוחזר הטיפול הקבוע, וביום 1.1.2021 היא שוב הפכה מעורפלת (עם סיטוראציה 60) ופונתה לבית החולים, שם מצבה התדרדר, היא שקעה ולא הגיבה לגירויים.

כשהוברר שמדובר שוב בסדציית הופסק הטיפול התרופתי הקבוע מחשש לסדציית יתר נוספת, ולמעשה א' נותרה ללא טיפול תרופתי.

יג. עם שובה של א' מאשפוז בבית החולים סורוקה, היא הושמה בבידוד אפידימיולוגי, כמקובל בשל משבר התפרצות נגיף הקורונה, ובסיומו היא הושמה ביחידה שהוקצתה לה. מעשי האלימות ממשיכים בעת שהיא יוצאת מן היחידה. עם זאת, בעת השהות בה, התנהגותה יציבה ורגועה יחסית.

8. לאחר ששמעתי את הצדדים הוריתי על קיום סיור במרכז הרפואי בבאר שבע וזאת כדי שאוכל להתרשם באופן ישיר ובלתי אמצעי מהיחידה ומהמחלקות בהן שהתה א' במרכז הרפואי בבאר שבע.

כמו כן התבקשו המבקשים להגיש חוות דעת משלימה אשר תפנה לספרות הרפואית המכירה לטענתם בבידוד כהליך טיפולי (עמ' 15 לפרוטוקול שורות 4-1, 12-17).

יצוין כי במהלך הדיון ולשאלת בית המשפט הבהירה נציגת האפוט' - עמותת XXX כי הבקשה עולה בקנה אחד עם טובתה של א' וכי היא תומכת בה.

9. ביום 10.02.21 ערכתי סיור במרכז הרפואי בבאר שבע בנוכחות עו"ד קרץ, עו"ד קלביצקי, עו"ד דביר, פרופ' קפלן, ד"ר יאן, ד"ר נמץ וד"ר תודר.

הסיור ארך כ- 45 דקות ונערך במחלקה 17 (מקום אשפוז הקודם של א') ובמחלקת הבית (בה ממוקמת היחידה).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

במהלך הסיור, לבקשת בית המשפט ובהסכמת הצדדים צילמה עו"ד דביר מספר תמונות אשר הוגשו לתיק וסומנו א-1א-8 וב-1ב-15.

10. ביום 14.2.21 הגישה ב"כ המבקשים חוות דעת משלימה מטעם המרכז לבריאות הנפש וחתומה על ידי ד"ר דורון תודר.

לשיטת המבקשים חוות דעת זו כללה את ההתייחסות המשלימה שהתבקשה במסגרת הדיון מיום 09.02.21, וכן במסגרת הסיור שנערך ביום 10.02.21.

חוות הדעת המשלימה כללה חמישה פרקים:

א. השוואה בין מאפייני מחלקה 17 – המחלקה הסגורה לנשים בה שהתה א' קודם לכן לבין היחידה הנמצאת בתוך מחלקת הבית שהנה מחלקה פתוחה.

ב. פירוט הרציונל של הפרדת מטופלים והתאמת הסביבה לכזו המאפשרת טיפול והסימוכין הרפואיים לכך.

ג. פירוט התוכנית שנבנתה עבור א', כך שא' תוכל לחיות ביחידת דיור דמוית דירה באופן עצמאי ומלא.

בשל מאפייני מחלתה והעובדה כי אינטראקציות שאינן מבוקרות עם הסביבה מביאה אותה לאלימות ותוקפנות, התקשורת הבינאישית בינה ובין סביבתה תהא מדורגת, ומותאמת לא' ותכלול, בין היתר, גישה חופשית לבני משפחתה באופן שיוכלו לשהות עמה ביחידה ככל שירצו יום ולילה, כניסת אנשי צוות מהמחלקה ליחידה באופן שיארחו לה חברה בכל משמרת היום והערב ולכל הפחות למשך 15 דקות כל פעם, וניסיון להוציאה בליווי לסיור בשטח הפתוח למשך 30 דקות שלוש פעמים בשבוע.

התוכנית כוללת, בין היתר, מערך טיפולי אשר יספק לא' מענה בתחום הריפוי ועיסוק, מדריך תעסוקה, מטפל רגשי – אומנות, גינון או מוזיקה. כמו כן ראש תחום הריפוי ועיסוק במרכז הרפואי בבאר שבע תהא אחראית על ניתוח דפוסי ההתנהגות של א' והכוונת הצוות. כמו כן מונתה אשת צוות ותיקה ומנוסה כמטפלת עיקרית בא' שתהווה הדמות המשמעותית והעיקרית לטיפול בה תוך בניית קשר ואמון. בהמשך בהתאם לשיפור במצבה תשקל הכנסת מטופלת נוספת לחדר השני ביחידת הדיור.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21-2021 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ד. תיעוד וניתוח מדדי מעקב והצלחה, כך שישקפו את מצבה באופן מדויק ומלא לאורך התוכנית במהלך שהייתה ביחידה.

ה. התרשמות הצוות מהשינוי לטובה במצבה של א' מאז העברתה ממחלקה 17 ליחידה המופרדת.

11. ביום 28.02.21 הגישה האפוטרופא לד"ר עו"ד דביר, את תגובתה לחוות הדעת המשלימה של ד"ר תודר.

כמו כן צרפה עו"ד דביר לתגובתה חוות דעת מטעמה החתומה על ידי פרופ' חיים בלמקר לפיה קיימות דרכים נוספות לטיפול בא' שטרם נבחנו. פרופ' בלמקר הציע לבחון מתן טיפול תרופתי בשתי תרופות שטרם הותוו לא', וכן הציע לבחון שינוי הסביבה הטיפולית של א' - מעבר לבית חולים אחר. עוד נטען בחוות דעתו של פרופ' בלמקר כי הספרות הרפואית המאוזנת בחוות דעתו המשלימה של ד"ר תודר כלל אינה תומכת בבידוד כאמצעי טיפול.

עו"ד דביר טענה בתגובתה כי בחוות הדעת המשלימה מטעם המבקשים התווספו פרטים רבים אשר לא הופיעו בבקשה הראשונית ולרבות בחוות הדעת שצורפה לה. לשיטתה, נראה כי אין כל תכנית מובנית ומוסדרת בעניינה של א', והפתרון שנמצא על ידי בית החולים הינו בידוד כדי למנוע הישנות של מקרי אלימות, מבלי שברור כיצד הדברים, הגם שהוצגו לראשונה רק בחוות הדעת המשלימה וללא כל אסמכתאות מבוססות, מיושמים בשטח.

12. ביום 08.3.21 הגישה ב"כ המבקשים חוות דעת משלימה שנייה החתומה על ידי ד"ר תודר וזאת בתגובה לחוות דעתו של פרופ' בלמקר.

בין היתר נטען בחוות הדעת המשלימה השנייה כי שתי התרופות עליהן המליץ פרופ' בלמקר בחוות דעתו אינן מיועדות לטיפול במחלתה הבסיסית של א', ובשל הסיכון הנשקף מהשימוש בהן לא יש להעדיף את ההתמודדות עם האלימות של א' באמצעות שהייה ביחידה כמבוקש בבקשה. כמו כן נטען כי שינוי הסביבה הטיפולית לא יביא לשינוי במצבה של א', עם זאת אין כל התנגדות להעברתה לבית חולים אחר.

עוד ציין ד"ר תודר כי א' לא נמצאת בבידוד כהגדרתו בחוק לטיפול בחולי נפש, שכן היא מתגוררת ביחידת דיור רחבה ומאובזרת בהפרדה משאר החולים, אך היא נמצאת במגע צמוד עם הצוות ובני משפחתה ויכולה ליזום קשר עם הצוות בכל רגע בו היא תרצה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

לחוות הדעת צורפה תכנית טיפול שהוכנה עבור א' וכן צורף דוח מעקב מיום 10.2.21 עד ליום 07.03.21 המפרט את הפעילות שנעשת עם א' מידי יום, משך הפעילות והתגובה שלה לפעילות.

כן נטען כי נוכח השיפור במצבה של א' בעקבות העברתה ליחידה במחלקת הבית, כעולה מחוות הדעת המשלימה השנייה, יש לאשר את הפרדתה במתכונת שהתבקשה.

13. ביום 10.03.21 הגישה עו"ד דביר את תגובתה לחוות דעתו המשלימה השנייה של ד"ר תודר. בין היתר, שבה והדגישה כי הפרדה אינה שיטת טיפול, והנזקים אשר עלולים להיגרם מהפרדה הינם רבים ויכול שבלתי הפיכים.

עוד ציינה עו"ד דביר כי היא מודעת למאמצים שעושה בית החולים כדי לטפל בא' ולקושי ולמורכבות בעניינה, וכן למשאבים הרבים שהטיפול בה דורש ובכלל זה אנשי צוות שצריכים להיות צמודים אליה ולטפל בה באופן פרטני, אך אין זה בטובתה של א' להיות מופרדת. בכל מקרה הבקשה המקורית כפי שהוגשה לאישור "הבידוד הטיפולי" שונה ממה שכיום מוצע בפני בית המשפט. במידה ובית החולים סבור שיש מקום לשפר את התנאים הרגילים לאשפוז של א', בדומה למה שקורה במספר מדינות אחרות בעולם, הרי שהוא אינו זקוק לאישור בית המשפט, ובכל מקרה אין להיעתר לבקשה הראשונית כפי שהוגשה.

טענות המבקשים בקצירת האומר:

14. בהתאם לחוות דעתו של דר' תודר "מדובר במטופלת שכל גירוי מהסביבה מעורר בה מתח וחריזה, שמתבטאת באלימות", ובהינתן שאין אפשרות לאזן את מצבה הנפשי באמצעות תרופות מחשש לסיכון לחייה ולבריאותה, מדובר במוצא אחרון, ונראה כי זוהי הדרך היחידה לאפשר למשיבה לחיות את חייה בשקט יחסי, ללא אלימות וללא צורך בטיפול תרופתי אינטנסיבי, שעלול לסכן את חייה.

15. אין בידי המרכז הרפואי אמצעים אחרים לטיפול במשיבה, והאמצעי המבוקש הכולל בידוד ביחידה הינו חלק מההליך הטיפולי.

16. משמדובר בבקשה לנקיטה באמצעי רפואי, היא מוגשת מכוח הוראת סעיף 68 (ב) לחוק הכשרות המשפטית והאפוט', ואין לבחון הבקשה באספקלריה של סעיף 34 לחוק טיפול בחולי נפש וחוזר מנכ"ל.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

17. עוד טענו המבקשים כי חדר בידוד רגיל במרכז הרפואי הוא חדר מרופד ששטחו 8 מטרים רבועים, ללא שירותים ואמבטיה וללא רהיטים כלל, עם מצלמה ומזגן. לעומת זאת ביחידה תנאים מיוחדים, שטח החדר במתחם הנפרד הוא 16.5 מטרים רבועים (פי 2 מחדר בידוד רגיל), בנוסף ללובי בשטח דומה וחדר שירותים ואמבטיה. החצר היא בשטח 130.5 מטרים רבועים. כמו כן, במתחם יהיו לרווחת א' טלוויזיה, ספרים ודפי צביעה והיא תרושת במצלמות לצורך שמירה על בטחונה והגנה עליה. המצלמה תשדר לתחנת האחיות, שמאוישת 24 שעות ביממה, וא' תוכל לתקשר עם הצוות בתחנת האחיות בכל עת באמצעות אינטרקום. וכן נטען כי מי ממשפחתה של א' יוכלו לשהות עמה ביחידה בכל עת שיחפצו בו כולל סופי שבוע.

מעברה של א' ליחידה כחלק מהליך טיפולי מיטיב את מצבה, קוטע את הכנסתה החוזרת והנשנית של א' לחדר הבידוד בשל התנהגות אלימה, ואין מדובר בבידוד כמשמעותו בסעיף 34 לחוק לטיפול בחולי נפש.

טענות האפוט' לדין בקצירת האומר:

18. המסגרת המשפטית הנכונה לדון בבקשה הנה סעיף 34 לחוק לטיפול בחולי נפש, דוח הוועדה הציבורית מיום 20.09.17 בו נדון השימוש באמצעים המכניים (בידוד וקשירה) להגבלת מטופלים, וחוזר מנכ"ל.

עתירת המבקשים במסגרת סעיף 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוט' הנה ניסיון שלא כדין להרחיב את ההוראות הברורות של החוק לטיפול בחולי נפש והנחיות חוזר מנכ"ל, ומשום ניסיון פסול לעקפם.

19. אין להכיר באמצעי הבידוד כאמצעי טיפולי כפי שהדבר עולה בבירור מדו"ח הוועדה הציבורית המוזכר לעיל ומחוזר מנכ"ל.

20. אין למרכז הרפואי בבאר שבע תכנית סדורה לטיפול בא' וחלף המתווה המבוקש יש לבחון חלופות אחרות, שכן לאמצעי הבידוד השלכות שליליות ומזיקות.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

המסגרת הנורמטיבית - סעיף 34 לחוק טיפול בחולי נפש וחוזר מנכ"ל:

21. סעיף 34 לחוק טיפול בחולי נפש יחד עם הוראות פרק ד' לתקנות טיפול בחולי נפש, התשנ"ב-1992 (להלן: "התקנות") מסדירים את המסגרת החוקית לשימוש באמצעים של הגבלה מכאנית (קשירות) ובידוד מטופלים באשפוז פסיכיאטרי.

22. בהתאם להוראת ס' 34 לחוק:

"אמצעי כפיה:

34. (א) בסעיף זה, "אמצעי כפיה" – בידוד או קשירה.
- (ב) שימוש באמצעי כפיה לגבי חולה מאושפז יעשה רק במידה הדרושה לצורך הטיפול הרפואי בו או כדי למנוע סכנה לעצמו או לזולתו.
- (ג) הוראה בדבר שימוש באמצעי כפיה תינתן בכתב בידי רופא לזמן מוגבל; במקרה חירום ובהעדר רופא רשאית אחות לתת הוראה כאמור.
- (ד) השר יקבע בתקנות הוראות בדבר דרכי השימוש באמצעי כפיה, לרבות בדבר רישום בפנקס מיוחד ודרכי ניהולו."

23. סעיף 27 לתקנות טיפול בחולי נפש מורה כי:

"חולה יבודד בחדר מיוחד שיועד לכך וישבו יהיו סדרי בטיחות מתאימים."

בעניין זה אדגיש כי בעוד שהמחוקק בחר בתקנות 28-31 ליתן הוראות מפורטות יותר בכל הקשור לשימוש באמצעי הקשירה ובכלל זה הגבלת תוקף הוראת הקשירה לארבע שעות, הרי שבעניין הוראת הבידוד בחר המחוקק בהוראה כללית תוך שלא נקב במשכה.

כן אציין כי בניגוד למחוקק אשר מצא להבחין בין שני אמצעי הכפיה – בידוד וקשירה, הרי שחוזר המנכ"ל אשר התבסס על דו"ח הועדה הציבורית מיום 20.09.17 שדן בשימוש באמצעים המכניים (בידוד וקשירה) להגבלת מטופלים, בחר שלא להבחין בין השניים.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

24. בהתאם להוראות חוזר המנכ"ל – יש לעשות שימוש באמצעי הבידוד למניעת סכנה למטופל או לזולתו לפרק הזמן הקצר ביותר האפשרי ולהפסיקו מיד כאשר התנאים להוצאת הוראת ההגבלה תמו (הסכנה חלפה), ובין היתר נקבע כי:

א. בידוד מטופל הוא אמצעי קיצוני ועל המערכת לשאוף לצמצום השימוש באמצעי זה ככל האפשר; יש לייחד שימוש באמצעי זה למקרים חריגים ביותר, במידה הנדרשת בלבד, ורק לצורך מניעת סכנה פיזית ממשית מיידית למטופל או לזולתו.

ב. אין לבדד מטופל כאמצעי ענישה; כאמצעי חינוכי; לעיצוב התנהגות; כאמצעי הרתעה באלימות מילולית; באי שקט פסיכומטורי שאינו מסכן את המטופל או את סביבתו; בסירוב למלא הוראות; בסירוב ללקיחת טיפול תרופתי; באי הסכמה לאשפוז; במחסור בכח אדם במשמרת; כאמצעי משמעת.

ג. אחת הדרכים לצמצום הצורך בשימוש באמצעים מגבילים לרבות בידוד היא איתור וזיהוי של מטופלים בסיכון גבוה והתערבות מניעתית מוקדמת. באחריות מנהל בית החולים ומנהלת הסיעוד לקבוע וליישם הנחיות ונהלים לזיהוי ולהתערבות מוקדמים שתכליתן למנוע הידרדרות למצבי קיצון.

ד. הוראה לאמצעי הגבלה לרבות בידוד תינתן ע"פ שיקול דעת רפואי, במידה הנדרשת בלבד ורק לצורך מניעת סכנה במטופל או בזולתו.

ה. הגבלת מטופל תהיה קצרה ככל הניתן ותופסק מיד כאשר התנאים להוצאת הוראת ההגבלה תמו.

ו. התהליך: רופא רשאי לתת הוראת הגבלה לפרק זמן של שעה ולהאריך בשעה נוספת; כונן או מומחה רשאים להאריך את ההגבלה לפרק זמן מכסימלי של 10 שעות (4 שעות כל פעם); מנהל מחלקה רשאי לאשר הארכות נוספות של הוראת ההגבלה לפרקי זמן שלא יעלו על 4 שעות בכל פעם ועד ל-24 שעות מתחילת ההגבלה; המשך הגבלה לפרק זמן של מעל 24 שעות באישור מנהל בית חולים בלבד. במקרה כזה ידווח לפסיכיאטר המחוזי ולמנהל המערך הקליני באגף לבריאות הנפש במשרד הבריאות וכן מנהל בית החולים יפעל לקיים היוועצות עמיתים עם לפחות שני מומחים בכירים ממרכז רפואי אחר תוך 24 שעות, ככל שההגבלה נמשכת.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ז. מטופל יבודד בחדר מיוחד שיועד לכך, שבו יהיו סדרי בטיחות מתאימים. חדר הבידוד יאכלס אך ורק מטופל אחד בו זמנית.

ח. באחריות אחות אחראית לבדוק את מצבו של אדם הנמצא בבידוד אחת לשעה (אם אינו מסכן את הצוות).

המסגרת הנורמטיבית - סעיף 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוט':

25. סעיף 68(א) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, מסמיך את בית המשפט לנקוט באמצעים "הנראים לו" לצורך שמירה על ענייניו של אדם שמונה לו אפוטרופוס:

"בית המשפט רשאי, בכל עת, לבקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו או לבקשת צד מעוניין ואף מיזמתו הוא, לנקוט אמצעים זמניים או קבועים הנראים לו לשמירת ענייניו של קטין, ושל אדם שמונה לו אפוטרופוס, אם על-ידי מינוי אפוטרופוס זמני או אפוטרופוס-לדין, ואם בדרך אחרת; וכן רשאי בית המשפט לעשות, אם הקטין או האדם שמונה לו אפוטרופוס פנה אליו בעצמו".

26. סעיף 68(ב) לחוק זה קובע את התנאים למתן הוראות על ידי בית המשפט בדבר ביצוע ניתוח או נקיטת אמצעים רפואיים אחרים:

"היתה הבקשה להורות על ביצוע ניתוח או על נקיטת אמצעים רפואיים אחרים, לא יורה על כך בית המשפט אלא אם שוכנע, על פי חוות דעת רפואית, כי האמצעים האמורים דרושים לשמירת שלומו הגופני או הנפשי של הקטין או האדם שמונה לו אפוטרופוס, לאחר ששקל את רצונו של האדם, חשיבות הטיפול, נחיצותו, דחיפותו, הפגיעה האפשרית באורח חייו ואת סיכויי השיפור באיכות חייו של האדם".

כמצוות המחוקק על בית המשפט לאזן בין מספר פרמטרים כדלקמן: רצונו של האדם, חשיבות הטיפול, נחיצותו, דחיפותו, הפגיעה האפשרית באורח חייו וסיכויי השיפור באיכות חייו.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21-20 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

שאלת היחס בין חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופא לבין חוק טיפולי בחולי נפש:

27. שאלת היחס בין חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופא לבין חוק טיפולי בחולי נפש עשויה לעורר שאלות לא פשוטות עת עסקינן בחולה נפש אשר מונה לו אפוטרופוס, ודומה כי שאלה זו רלוונטית בענייננו, שכן לשיטת המבקשים יש לבחון את הבקשה באספקלריה של סעיף 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופא בעוד שלשיטת האפוטרופא לדין יש לבחון הבקשה באספקלריה של סעיף 34 לחוק לטיפול בחולי נפש.

28. לדידי, הגם שחוק טיפול בחולי נפש הנו חוק מיוחד החל בעניינם של חולים המוגדרים כחולי נפש, הוא אינו מבטל את ההסדרים הקיימים בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופא ובכלל זה סעיף 68 לחוק (ראה לעניין זה החלטתי מיום 20.11.20 בתיק א"פ 27596-07-20).

משמונה לחולה נפש אפוטרופא מכוח חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופא, הרי שההסדרים שבחוק זה חלים עליו לצד ההסדרים שבחוק לטיפול בחולי נפש.

חולה נפש אשר מונה לו אפוטרופוס, יכול שיופעלו בעניינו מספר מערכות חוקים, זו לצד זו, ואין מערכת חוקים אחת מצרה את סמכותו של בית המשפט לפעול על פי מערכת החוקים האחרת.

כל פרשנות אחרת, השוללת את סמכותו של בית המשפט לפעול על פי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוס עת עסקינן בחולה נפש, ובכלל זה ריקון מתוכן או צמצום של סעיף 68 לחוק, יכול ותביא לפגיעה בשלומם וביטחונם של מי שמונה להם אפוטרופוסים ובכלל זה חולים המוגדרים כחולי נפש, תמנע הגשת בקשות מתאימות לבית המשפט ופיקוח שיפוטי הולם, ותצר את ידיו של בית המשפט מלסייע לחולה הזקוק לעזרה (ראה החלטותיי בתמ"ש 26081-11-16 וכן בע"א 43893-12-16 לעניין שימוש בפרוצדורה של נזעי חשמל).

29. יתרה מכך, סעיף 35 (א) לחוק לטיפול בחולי נפש קובע כי "לא תישלל זכות מזכויותיו של חולה ולא תוגבל בדרך כלשהי, אלא על פי חוק".

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

זכויותיו של חולה המוגדר כחולה נפש לו מונה אפוטרופוס כוללים גם את אלו המעוגנים בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות לרבות נקיטת אמצעים בהתאם לסעיף 68 (ב) ואשר **"דרושים לשמירת שלומו הגופני או הנפשי"**.

30. לא זו אף זו, בשנת 2016 בוצע תיקון חקיקתי נרחב לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות. חרף זאת, בחר המחוקק שלא להגביל את תחולתו של חוק הכשרות המשפטית רק על מי שלא הוגדר כחולה נפש, ובכך למעשה ביטא את כוונתו כי ההסדרים הקבועים בחוק הכשרות המשפטית והאפוט' לא ייסוגו מפני ההסדרים שבחוק לטיפול בחולי נפש.

דיון והכרעה:

31. לאחר שעיינתי באשר הוגש בתיק ושמעתי את הצדדים מצאתי להיעתר לבקשה בתנאים שיפורטו בהמשך החלטתי, ואבהיר.

32. אינני מקבל את עמדת עו"ד דביר כי יש לדחות הבקשה מאחר והיא עומדת בניגוד לחוזר מנכ"ל. מטרת ההסדר הקבוע בחוזר מנכ"ל הנה להגביל את הצוותים הרפואיים המבקשים לעשות שימוש באמצעי הבידוד ללא ביקורת שיפוטית ולהטיל עליהם ביקורת רגולטורית. ברי כי אין בחוזר המנכ"ל כדי להגביל את סמכויותיו של בית המשפט ובכלל זה קביעת מנגנון ביקורת אחר או נוסף.

יתרה מזו, בהתאם לסעיף 3 לחוק לטיפול בחולי נפש שימוש באמצעי הבידוד **"ייעשה רק במידה הדרושה לצורך הטיפול הרפואי בו אִין למנוע סכנה לעצמו או זולתו"** בעוד שעל פי סעיף 1 לחוזר מנכ"ל שימוש באמצעי הבידוד ייעשה **"רק לצורך מניעת סכנה פיזית ממשית מיידיית למטופל או זולתו"**. הנה איפוא לשון החוק רחבה יותר מלשון חוזר מנכ"ל, וברי כי האחרון אינו מגביל את סמכויותיו של בית המשפט.

33. מקובלת עליי עמדת באת כוח המבקשים כי יש לבחון הבקשה שבפניי בהקשר של חוק הכשרות המשפטית והאפוט' ולא בהקשר של חוק לטיפול בחולי נפש.

להבנתי המתכונת המבוקשת בעניינה של א' אינה עולה בכדי אמצעי הכפיה – בידוד כהגדרתו בסעיף 34 לחוק לטיפול בחולי נפש, וזאת הן בשים לב לתנאים הפיסיים ביחידה להבדיל מהתנאים בחדרי בידוד מוכרים בבתי חולים פסיכיאטריים, והן בשים לב לאמצעי

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

"החלקי והרך" המבוקש אשר תואם יותר להפרדתה של א' מיתר חולי המחלקה מאשר לבידודה.

בניגוד לחדרי בידוד מוכרים בבתי חולים פסיכיאטריים, הרי שביחידה תנאים פיסיים מיוחדים ומשופרים ושונים בתכלית המדמים דירת מגורים, וזו כוללת שני חדרים מרוהטים, פרוזדור, שני חדרי שירותים ואמבטיות וחצר ששטחה כ- 130 מטרים רבועים.

כמו כן, ביחידה מותקן אינטרקום בו תוכל א' להשתמש ולתקשר עם הצוות הרפואי בכל עת שתחפוץ. משפחתה של א' תוכל לשהות עמה ביחידה בכל עת שיחפצו כולל בסופי שבוע. צוותי המחלקה יארחו לה חברה מספר פעמים ביום, ואף ייעשה ניסיון לערוך עמה סיור מחוץ ליחידה מספר פעמים בשבוע.

אוסף כי גם אם הייתי מוצא כי המתכונת המבוקשת בעניינה של א' עולה בכדי אמצעי כפיה – בידוד כהגדרתו בסעיף 34 לחוק לטיפול בחולי נפש, לא היה בכך כדי למנוע את בחינת הבקשה שבפני בהקשר של סעיף 68 (ב) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, שכן וכאמור בניתוח הדברים לעיל, אין מניעה כי בעניינה של א' יחולו שני האדנים המשפטיים, זה לצד זה, תוך שבית המשפט עושה שימוש באדן הנורמטיבי שיהיה בו כדי לסייע לא' במצוקתה.

34. אין להתעלם מהעובדה כי המתווה המוצע על ידי המבקשים בעניינה של א' התבקש רק לאחר כישלון הטיפול התרופתי ומשנמצא כי המשך הטיפול התרופתי יכול ויעמיד את חייה בסכנה. בעקבות האירועים מיום 29.12.20 ומיום 01.01.21 הופסק הטיפול התרופתי שניתן לא' מחשש לחייה, ולמעשה הצוות הטיפולי וא' עצמה נותרו ללא מענה למצבה המורכב. אני ער לחלופות המוצעות בחוות דעתו של פרופ' חיים בלמקר אשר הוגשה מטעם האפו"ט לדין, אך מקובלת עליי עמדתו המקצועית של ד"ר תודר כי בשל האירועים הקשים אותם חוותה א' עד כדי סכנת חיים של ממש, יש להעדיף את ההתמודדות עם מצבה המורכב באמצעות שהייה ביחידה ויישום התוכנית הטיפולית שנבנתה עבורה חלף שימוש ניסיוני בתרופות נוספות.

כמו כן מאחר והתרשמתי כי הצוות הרפואי במרכז הרפואי קשוב לצרכיה של א' והוא עושה ככל שאל ידו לסייע לה ואינו חוסך במשאבים, לא מצאתי כי יש בשלב זה להעדיף את העברתה למוסד רפואי אחר כפי שהציע פרופ' בלמקר.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21-2021 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

35. האפוטרופ' לדין מבקשת להפנות לחוזר מנכ"ל ולחוות דעתו של פרופ' בלמקר לפיהם בידוד אינו מוכר בספרות כטיפול רפואי.

בעניין זה אעיר כי לשון סעיף 34 לחוק לטיפול בחולי נפש מאפשרת שימוש באמצעי הבידוד גם "לצורך הטיפול הרפואי...".

בענייננו הבידוד / הפרדה המבוקשים ביחס לא' אינם עומדים בפני עצמם אלא כחלק מתוכנית טיפולית כוללת ולצורך הגדלת סיכויי הצלחתה.

על פי חוות דעתו של ד"ר תודר, אינטראקציות בלתי מבוקרות של א' עם סביבתה מביאה אותה לאלימות ותוקפנות, ובאופן ש"כל גירוי מהסביבה מעורר בה מתח וחרדה, שמתבטאת באלימות".

במקרה דנן הימצאותה של א' ביחידה במתכונת המבוקשת תאפשר מניעת גירויים בלתי מבוקרים מסביבתה, תמנע התקפי חרדה, מתח ואלימות חוזרים ונשנים (ובכלל זה כניסות חוזרות ונשנות לחדר בידוד) ותאפשר לצוותים הרפואיים להמשיך בהליך שיקומה.

36. כמצוות המחוקק בסעיף 68 (ב) לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופ' על בית המשפט לאזן בין מספר פרמטרים כדלקמן: רצונו של האדם, חשיבות הטיפול, נחיצותו, דחיפותו, הפגיעה האפשרית באורח חייו וסיכויי השיפור באיכות חייו.

נוכח מצבה המורכב של א' בשל מחלתה לא הצלחתי לקבל את עמדתה למבוקש במהלך הדיון מיום 09.02.21. יחד עם זאת לא ניתן להתעלם מהעובדה כי א' לא מגלה התנגדות אקטיבית למתווה המבוקש, ובמהלך ביקורי ביחידה ניתן היה להבחין כי היא יותר רגועה ומקבלת בהסכמה את שהותה ביחידה.

נראה כי בנקודת הזמן הנוכחית, האלטרנטיבות הטיפוליות בא' מצומצמות ביותר, שכן הטיפול התרופתי מעמיד אותה בסכנת חיים ממשית, תוך שידוע כי הימצאותה בסביבת גירויים לא מבוקרת גורמת להתדרדרות במצבה הנפשי ולהתנהגות אלימה מצדה.

העברתה למחלקה סגורה בה יש תחלופה גדולה של חולים וגירויים סביבתיים רבים ובלתי מבוקרים, תדרדר את מצבה, תוביל להתפרצויות אלימות ולכניסות חוזרות ונשנות לחדר בידוד כמשמעותו בסעיף 34 לחוק לטיפול בחולי נפש, וההליך הטיפולי כולו יפגע.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

הימצאותה במחלקת הבית בה היא נמצאת כיום שלא ביחידה מושא הבקשה אף היא עלולה לפגוע בא' ובהליך הטיפול בה. אכן במחלקת הבית תחלופת החולים מצומצמת, אך גם במחלקה זו גירויים סביבתיים בלתי מבוקרים אשר בשלב זה א' איננה מסוגלת לווסתם ולהכילם.

ברי כי משנותרה א' ללא מענה תרופתי, לא ניתן להשאירה ללא מענה טיפולי חלופי, וקיימת דחיפות ונחיצות לבנות תוכנית טיפולית, אף אם היא חדשנית, ובתנאי שהנה מבוקרת, מידתית וקצובה בזמן מוגדר.

37. להבנתי ולאור האמור לעיל המתווה המבוקש טומן בחובו סיכוי לשיפור באיכות חייה של א', תוך שהפגיעה באורח חייה, כפי שהיתה עד כה, הנה מינימאלית אם בכלל.

38. אני ער לחשש של הסיוע המשפטי מפני "מדרון חלקלק" כפי שהדבר השתקף מעמדתם המלומדת של עו"ד דניאל רז ועו"ד קלריס דביר, ולמען הסר ספק מצאתי להבהיר ולהדגיש כי אין בהחלטתי זו חלילה כדי להתיר למוסדות רפואיים לפעול שלא בהתאם להוראות חוזר מנכ"ל.

המקרה שבפניי הנו מקרה ייחודי ויוצא דופן, תוך שהפיקוח הרגולטורי בדמות חוזר מנכ"ל הוחלף בפיקוח צמוד של בית המשפט וטוב עשתה המדינה כי הגישה את הבקשה לאישור בית המשפט חלף עשיית דין עצמי.

39. אשר על כן, הנני נעתר למבוקש ומורה כדלקמן ובתנאים הנוספים להלן:

א. הנני מתיר לאפוט' – עמותת XXX ליתן הסכמתה לשהייתה של א' ביחידה, כאשר שהייתה של א' ביחידה תהא למשך 24 שעות החל מהיום, ותחודש מידי יום באישור בכתב של מנהל המרכז הרפואי בבאר שבע או מנהל מחלקת הבית או סגנו ובסה"כ לתקופה שלא תעלה על 30 ימים מהיום. האישור יתייחס לנחיצות המשך שהייתה של א' ביחידה כחלק מההליך הטיפולי, ויועבר מידי יום לאפוט' – עמותת XXX וכן לאפוט' לדין - עורכת הדין דביר.

ב. אחת ל- 7 ימים יגישו המבקשים לתיק בית המשפט עדכון אודות מצבה של א'.

ג. שהותה של א' ביחידה תנוצל לצורך מימוש התוכנית הטיפולית אשר נבנתה עבורה כמפורט בחוות הדעת של ד"ר תודר (לרבות חוות הדעת המשלימה וחוות הדעת המשלימה השנייה).

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

ד. במהלך כל שהותה ביחידה, תהא היחידה מרושתת במצלמות (למעט חדרי השירותים והמקלחת), אשר תשדרנה באופן רציף לחדר הבקרה במחלקת הבית ואשר יאויש 24/7.

ה. במהלך כל שהותה ביחידה, יתאפשר לא' לשוחח עם אנשי צוות המרכז הרפואי בבאר שבע באמצעות מערכת האינטרקום המותקנת ביחידה.

ו. בני משפחתה של א' יוכלו לבקרה ולשהות במחיצתה ביחידה ואף ללון בה ככל שיחפצו וככל שמצבה של א' יאפשר זאת.

ז. האפוטרופ' לדין – עו"ד דביר ונציג האפוטרופ' מעמותת XXX יוכלו לבקר את א' בכל עת שיחפצו, לרבות ביקורים ללא הודעה מוקדמת, ולקבל מהצוות הרפואי כל מידע אודות מצבה של א'.

ח. אנשי צוות המרכז הרפואי בבאר שבע בעלי הכשרה מתאימה, ישהו במחציתה של א' ויארחו לה חברה מידי יום ולפחות שלוש פעמים ביום ולמשך 20 דקות לכל הפחות בכל פעם.

ט. אחת ליום, וככל שמצבה של א' יאפשר ייערך לה סיור מחוץ ליחידה בליווי איש צוות בעל הכשרה מתאימה, ולמשך 20 דקות לכל הפחות.

40. המזכירות תמציא החלטתי זו לצדדים.

הנני מתיר פרסום החלטתי זו ללא פרטים מזהים.

ניתנה היום, י' אייר תשפ"א, 22 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

א"פ 58767-01-21 פרקליטות מחוז דרום - אזרחי נ' האפוטרופוס הכללי במחוז דרום ואח'

לכבוד
ד"ר יצחק

אלון גביון, נשיא